

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КИЇВСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

СИЛАБУС

ВНУТРІШНЯ МЕДИЦИНА

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність / освітня програма	221 Стоматологія/ ОП “Стоматологія” 2024
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Форма здобуття освіти	Денна
Семестр (семестри)	5,6, 7

Загальна інформація	
Кафедра	Кафедра внутрішніх та професійних хвороб
	Завідувач кафедри: Батушкін Валерій Володимирович - доктор медичних наук, професор.
	Адреса: м. Київ, вул. Відпочинку, 11
	https://kmu.edu.ua/kafedra-vnutrishnix-ta-profesijnix-xvorob/
Викладач (викладачі)	Солейко Олена Віталіївна, професор кафедри, д. мед. н., професор o.solyeyko@kmu.edu.ua ,
	Батушкін Валерій Володимирович, завідувач кафедри, д. мед. н., професор, v.batushkin@kmu.edu.ua
	Пузанова Ольга Геннадіївна, професор кафедри, д. мед. н., доцент, dr.puzanova@kmu.edu.ua ,
	Солонинка Григорій Ярославович, професор кафедри, к. мед. н., доцент, g.soloninka@kmu.edu.ua ,
	Ткачишина Наталія Юріївна, доцент кафедри, д. мед. н., доцент, n.tkachyshyna@kmu.edu.ua ,
	Лаврінчук Ірина Олександрівна, доцент кафедри, к. мед. н., доцент i.lavrinchuk@kmu.edu.ua ,
Портфоліо викладача	Герман Наталія Анатоліївна, завуч кафедри, асистент, n.herman@kmu.edu.ua ,
	Рибак Євгенія Вікторівна, асистент кафедри, y.rybak@kmu.edu.ua
https://sites.google.com/kmu.edu.ua/internal-and-occupational/%D0%BF%D1%80%D0%BE-%D0%BA%D0%B0%D1%84%D0%B5%D0%B4%D1%80%D1%83-about-the-department/%D1%88%D1%82%D0%B0%D1%82-%D0%BA%D0%B0%D1%84%D0%B5%D0%B4%D1%80%D0%B8-staff-of-the-department	

Консультації	Консультації проводяться викладачем кафедри, який закріплений за академічною групою відповідно до розподілу педагогічного навантаження.
---------------------	---

Загальна характеристика освітнього компонента	
Анотація	Програма 5-6 семестру 3 курсу освітнього компоненту «Внутрішня медицина» передбачає вивчення основ розповсюджених у практиці лікаря-стоматолога захворювань внутрішніх органів за розділами пульмонологія, кардіологія гастроентерологія та ревматологія, при цьому наголос робиться на вивченні етіології, патогенезу, клініки, діагностики, лікування та попередження основних і найбільш поширених невідкладних станів.
Мета та цілі	Метою викладання навчальної дисципліни «Внутрішня медицина» у 5-6 семестрі 3 курсу є формування вміння застосовувати набуті знання, уміння та навички для виконання типових завдань лікаря-стоматолога з визначення тактики ведення пацієнтів із захворюваннями ротової порожнини та щелепно-лицевої області з супутніми соматичними захворюваннями за розділами пульмонологія, кардіологія, гастроентерологія та ревматологія, надання невідкладної допомоги таким пацієнтам, виконання медичних маніпуляцій з дотриманням принципів медичної етики та деонтології.
Вид	Обов'язковий освітній компонент
Передумови (пререквізити) вивчення освітнього компонента	Для успішного опанування цього освітнього компонента здобувач освіти повинен мати ґрунтовні знання фундаментальних освітніх компонентів: анатомії людини; гістології, ембріології та цитології, медичної біології, медичної хімії, біологічної та біоорганічної хімії, медичної фізики, мікробіології, вірусології та імунології, дитячих хвороб. Також, для вивчення цього освітнього компоненту здобувач освіти повинен мати глибокі знання з пропедевтичних дисциплін стоматологічного профілю: пропедевтики дитячої терапевтичної стоматології, пропедевтики терапевтичної стоматології, пропедевтики ортопедичної стоматології.
Постреквізити вивчення освітнього компонента	Освітній компонент «Внутрішня медицина» закладає основи для опанування здобувачем освіти освітнього компонента «Внутрішня медицина» на четвертому році навчання та формування умінь застосовувати знання з внутрішньої медицини в процесі подальшого вивчення усіх клінічних дисциплін, під час яких студенти будуть опановувати методи діагностики внутрішніх хвороб, хірургії, що вивчаються на 4 курсі.
Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедійний проектор, 12-канальний електрокардіограф, стандартизовані дані інструментальних та лабораторних методів обстеження (комплекти електрокардіограм, УЗД внутрішніх органів і серця, загальні аналізи крові та сечі та ін.), аудіозаписи з даними аускультатії серця і легень, тематичні та клінічні випадки, комп'ютер - 2 шт.; інтерактивні навчальні програми та системи
Інші вимоги до здобувачів освіти	На навчальних заняттях здобувач освіти має бути одягнений в медичну форму (медичний халат, хірургічний костюм тощо) та змінне взуття; - мати чистий одяг та взуття; - мати зачіску з охайним виглядом, акуратно заправленим під медичну шапочку, чисті руки з коротко підстриженими нігтями.

		У разі навчання з використанням інформаційно-комунікативних технологій, вводяться додаткові правила: - здобувач освіти повинен приєднуватись до занять у Google Classroom та Google Meet в охайному одязі; - у приміщенні, з якого здобувач освіти приєднується до класу через відео зв'язок має бути достатнє освітлення та відсутні зайві відволікаючі звуки. Здобувач освіти повинен мати робочий зошит, ноутбук або інший пристрій з підключенням до мережі інтернету (телефон, планшет тощо), корпоративну електронну адресу.		
Інформація для осіб з особливими освітніми потребами		При наявності особливих освітніх потреб здобувач освіти до початку вивчення цього освітнього компонента має звернутись до завідувача (завуча) кафедри та до деканату відповідного факультету: професора Батушкіна Валерія Володимировича v.batushkin@kmu.edu.ua		
Обсяг освітнього компонента				
Загальний	Лекції	Практичні/лабораторні/ семінарські заняття	Самостійна робота	Вид підсумкового контролю
Академічних годин: 90	10	50	30	Проміжний залік / Залік
Кредитів ЄКТС: 3	3			
Норми та правила				
Правила відвідування занять Правила відвідування занять здобувачами освіти регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу у Приватному вищому навчальному закладі «Київський медичний університет». У разі викладання освітнього компонента з використанням інформаційно-комунікативних технологій кожен здобувач освіти має підключатися до Google Classroom та Google Meet через корпоративну електронну адресу (з доменом @kmu.edu.ua).				
Правила поведінки та активності на заняттях, вимоги до зовнішнього вигляду та одягу Здобувач освіти зобов'язаний: - дотримуватись законодавства України, Статуту та Правил внутрішнього розпорядку Університету, вимог з охорони праці, пожежної безпеки та правил безпеки під час воєнного стану https://kmu.edu.ua/pravila-bezpeki-pid-chas-voyennogo-stanu/ ; - виконувати вимоги навчального плану, графіку навчального процесу; - систематично оволодівати знаннями, практичними навичками, професійною майстерністю, підвищувати загальний і культурний рівень; - у двотижневий термін відпрацьовувати пропущені заняття; - дбайливо ставитися до власності кафедри та Університету (інвентар, навчальне обладнання, книги, прилади, приміщення), а також до своїх документів (студентського квитка, індивідуального навчального плану тощо); - дотримуватися норм етики і моралі, не вживати нецензурну лексику, вести себе з честю, утримуватись від дій, які б заважали іншим здобувачам освіти чи працівникам кафедри виконувати свої обов'язки; - підтримувати чистоту і порядок в приміщеннях та на території кафедри; - приходити на заняття не пізніше, ніж за 10 хв. до початку; - знаходитись в Університеті в діловому одязі. На навчальних заняттях здобувач освіти має бути одягнений в медичну форму (медичний халат, хірургічний костюм тощо) та змінне взуття; - мати чистий одяг та взуття;				

- мати зачіску з охайним виглядом, акуратно заправленим під медичну шапочку, чисті руки з коротко підстриженими нігтями. У разі змішаної форми навчання, вводяться додаткові правила: - здобувач освіти повинен під'єднуватись до занять в охайному одязі; - у приміщенні, з якого здобувач освіти приєднується до класу через відео зв'язок має бути достатнє освітлення та відсутні зайві відволікаючі звуки.
Дотримання академічної доброчесності для всіх учасників освітнього процесу Всі учасники освітнього процесу мають дотримуватись Положення про академічну доброчесність у ПВНЗ «Київський медичний університет».
Організація самостійної роботи Самостійна робота - це вид навчальної діяльності, за якої здобувач освіти самостійно (без сторонньої допомоги) опрацьовує навчальний матеріал, тему заняття, вирішує задачу або виконує завдання на основі знань, отриманих з підручників, книг, наукових статей, лекцій і практичних занять. Теми освітнього компонента для самостійного вивчення, передбачені силабусом, виносяться на підсумковий контроль (іспит) або на останнє семестрове заняття згідно із силабусом, а також можуть опрацьовуватися разом із навчальним матеріалом під час проведення практичних / семінарських занять, зокрема включатися до змісту тестової складової практичного заняття.
Оскарження результатів оцінювання Здобувач освіти у разі незгоди з оцінкою має право оскаржити результати підсумкового оцінювання шляхом подання відповідної заяви на апеляцію відповідно до Положення про організацію освітнього процесу у Приватному вищому навчальному закладі «Київський медичний університет».

Результати вивчення освітнього компонента (далі - РВОК)		
Знання:	Код	Назва РВОК
	ЗН1	Знати принципи діагностики й диференційної діагностики основних хвороб внутрішніх органів
	ЗН2	Знати алгоритми відокремлення провідного симптому чи синдрому основних хвороб внутрішніх органів
	ЗН3	Засвоїти знання діагностичних критеріїв та алгоритмів діагностики основних хвороб внутрішніх органів
	ЗН4	Знати стандартні методи обстеження (лабораторні та інструментальні) пацієнтів з основними хворобами внутрішніх органів
	ЗН5	Опанувати знання алгоритмів і стандартів лікування найпоширеніших захворювань внутрішніх органів, зокрема диференційованого лікування з урахуванням особливостей перебігу захворювань
	ЗН6	Знати алгоритми надання медичної допомоги за розвитку невідкладних станів у хворих з основними хворобами внутрішніх органів
	ЗН7	Засвоїти знання алгоритмів виконання медичних маніпуляцій у разі основних хвороб внутрішніх органів
	ЗН8	Знати принципи харчування та режим праці й відпочинку пацієнтів із найпоширенішими хвороб внутрішніх органів
	ЗН9	Знати первинну та вторинну профілактику, медичний і соціальний прогноз у разі основних хвороб внутрішніх органів
	ЗН10	Володіти знаннями системи офіційної медичної документації в професійній діяльності лікаря, зокрема сучасні комп'ютерні інформаційні технології

Вміння:	B1	Вміти прийняти обґрунтоване інформоване рішення щодо вибору провідного клінічного симптому чи синдрому в разі найпоширеніших хвороб внутрішніх органів
	B2	Вміти встановити попередній діагноз у пацієнтів з основними хворобами внутрішніх органів
	B3	Вміти призначити необхідні лабораторні й інструментальні обстеження в разі найпоширеніших хвороб внутрішніх органів
	B4	Вміти оцінити діагностичну інформацію, одержану з лабораторних і інструментальних досліджень, за допомогою стандартної процедури
	B5	Вміти здійснити диференційний діагноз найпоширеніших хвороб внутрішніх органів
	B6	Вміти встановити попередній, клінічний і заключний діагноз основних хвороб внутрішніх органів
	B7	Вміти визначити потрібний режим праці й відпочинку і характер харчування за наявності основних хвороб внутрішніх органів
	B8	Вміти визначити принципи й характер лікування і призначити немедикаментозне лікування й фармакотерапію, зокрема базисну й прогноз-модифікуючу, щодо основних внутрішніх хвороб
	B9	Вміти визначити тактику медичної допомоги для основних невідкладних станів у разі найпоширеніших хвороб внутрішніх органів
	B10	Вміти вести медичну документацію
	B11	Вміти вжити заходи первинної та вторинної профілактики найпоширеніших хвороб внутрішніх органів
	B12	Вміти визначити прогноз і оцінити стан пацієнта з основними хворобами внутрішніх органів
Практичні навички:	ПН1	Проводити спілкування й працювати з пацієнтом з основними хворобами внутрішніх органів
	ПН2	Проводити збирання анамнезу, виконувати й оцінювати результати фізикального обстеження, визначати провідний синдром або симптом, встановлювати синдромний діагноз чи припускати найімовірніший нозологічний діагноз
	ПН3	Оцінювання лабораторних й інструментальних методів обстеження пацієнта та інтерпретування одержаних результатів
	ПН4	Проводити диференційний діагноз, встановлювати попередній і клінічний діагноз
	ПН5	Встановлювати принципи й характер лікування (консервативне, оперативне) та призначати його
	ПН6	Проводити медичні маніпуляції терапевтичного кола
	ПН7	Проводити діагностику невідкладних станів та надавати невідкладну медичну допомогу
	ПН8	Оцінювання превентивних заходів і визначати тактику спостереження за хворим
	ПН9	Оцінювання медичної документації
	ПН10	Проводити автономне розв'язування типових медичних проблем й завдання лікаря в галузі охорони здоров'я згідно з переліками симптомів, синдромів, захворювань і невідкладних станів

Компетентності	Код компетентності	Назва компетентності	РВОК (вказати коди)
Загальні компетентності	ЗК2	Знання та розуміння предметної області та професійної діяльності	ЗН2, В1, ПН5, ПН7
	ЗК3	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	ЗН1, В3, ПН7, ПН9, ПН10
	ЗК7	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	ЗН1, ЗН2, ЗН5, ЗН6, ЗН7, В1, В3, В5, В6, В7, В8, ПН1, ПН2, ПН3
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК1	Спроможність збирати медичну інформацію про пацієнта і аналізувати клінічні дані.	ЗН2, ЗН10; В1, В2, В6; ПН1, ПН2
	СК2	Спроможність інтерпретувати результати лабораторних та інструментальних досліджень	ЗН3, ЗН4; В4, В5, В6, ПН3, ПН4, ПН7, ПН10
	СК3	Спроможність діагностувати: визначати попередній, клінічний, остаточний, супутній діагноз, невідкладні стани	ЗН1, ЗН2, ЗН3, ЗН4; В1, В2, В3, В4, В5, В6, В7; ПН1, ПН2, ПН3, ПН4, ПН7, ПН10
	СК7	Спроможність визначати тактику ведення пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини та щелепно-лицевої області з супутніми соматичними захворюваннями.	ЗН1, ЗН2, ЗН4, ЗН5, ЗН6, ЗН8, ЗН9, В1, В2, В3, В4, В5, В6, В7, В8, В9, В11, В12 ПН1, ПН2, ПН3, ПН4, ПН7, ПН8, ПН10
	СК8	Спроможність виконувати медичні та стоматологічні маніпуляції.	ЗН7; В9, ПН6, ПН7
	СК14	Спроможність ведення нормативної медичної документації.	ЗН10, В10, ПН9
	СК15	Опрацювання державної, соціальної та медичної інформації..	ЗН5, ЗН6, ЗН9, ЗН10, В10, ПН9

Вклад РВОК до програмних результатів навчання (ПРН), визначених у ОП			
Код ПРН	Назва ПРН	Перелік синдромів та симптомів; захворювань; станів; невідкладних станів; досліджень; медичних маніпуляцій, вказаних у додатках (списах) до ОП за наявності списків.	РВОК (вказати коди)
ПРН2	Збирати інформацію про загальний стан пацієнта, оцінювати психомоторний та фізичний розвиток пацієнта, стан органів щелепно-лицевої ділянки, на підставі результатів лабораторних та інструментальних досліджень оцінювати інформацію щодо діагнозу (за списком 5).	Список 5 (лабораторні та інструментальні дослідження): 3.аналіз вмісту глюкози у крові 6. загальний аналіз крові 7. загальний аналіз сечі 8. біохімічний аналіз крові 9. імунологічне дослідження при стоматологічних захворюваннях 10. аналіз коагулограми	ЗН1, ЗН2, ЗН3, ЗН4, ЗН5, ЗН10; В1, В2, В3, В4, В5, В6, ПН1, ПН2, ПН3, ПН4, ПН5, ПН6, ПН7

ПРНЗ	Призначати та аналізувати додаткові (обов'язкові та за вибором) методи обстеження (лабораторні, рентгенологічні, функціональні та/або інструментальні) за списком 5, пацієнтів із захворюваннями органів і тканин ротової порожнини і щелепно-лицевої області для проведення диференційної діагностики захворювань (за списком 2).	Список 5 (лабораторні та інструментальні дослідження): 3.аналіз вмісту глюкози у крові 6. загальний аналіз крові 7. загальний аналіз сечі 8. біохімічний аналіз крові 9. імунологічне дослідження при стоматологічних захворюваннях 10. аналіз коагулограми	ЗН1, ЗНЗ, ЗН4, ВЗ, В4, В5; ПНЗ, ПН4
ПРН4	Визначати остаточний клінічний діагноз дотримуючись відповідних етичних і юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення та логічного аналізу отриманих суб'єктивних і об'єктивних даних клінічного, додаткового обстеження, проведення диференційної діагностики під контролем лікаря-керівника в умовах лікувальної установи (за списком 2.1).	Список 3. Фізіологічні стани та соматичні захворювання, що потребують особливої тактики ведення пацієнта А) Фізіологічні стани: 1. вагітність Б) Хвороби крові та кровотворних органів: 2. анемії 3. гемофілія 4. лейкемії 5. тромбоцитопенічна пурпура В) Серцево-судинні захворювання: 6. артеріальна гіпертензія 7. інфекційний ендокардит 8. вади серця 9. серцева недостатність 10. серцева аритмія 11. наявність кардіостимулятора	ЗН1, ЗН2, ЗНЗ, ЗН4; В1, В2, ВЗ, В4, В5, В6,; ПН1, ПН2, ПНЗ, ПН4, ПН7, ПН10
ПРН5	Встановлювати діагноз невідкладних станів за будь-яких обставин (вдома, на вулиці, у лікувальній установі), в умовах надзвичайної ситуації, воєнного стану, нестачі інформації та обмеженого часу (за списком 4).	Список 4 (невідкладні стани): 1. асфіксія (у т.ч. новонароджених) 2. гіпертонічний криз 3. гостра дихальна недостатність 4. гостра серцева недостатність 5. гостре отруєння 6. «гострий» живіт 7. електротравма 8. непритомність 9. зовнішня кровотеча 10. колапс 11. кома 12. набряк гортані 13. набряк Квінке 14. опіки та обмороження 15. судоми 16. утоплення	ЗН1, ЗН2, ЗНЗ, ЗН4, ЗН6, В1, В4, В5, В9; ПН2, ПНЗ, ПН7
ПРН10	Визначати тактику ведення стоматологічного пацієнта при соматичній патології (за списком 3) шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами..	Список 3. Фізіологічні стани та соматичні захворювання, що потребують особливої тактики ведення пацієнта Д) Хвороби дихальної системи та середостіння: 14. бронхіальна астма З) Патології скелетно-м'язової системи та сполучної тканини: 21. системні васкуліти (геморагічний	ЗН5, ЗН8, ЗН9, В7, В8, В11; ПН5, ПН8, ПН10

		васкуліт) 22. ревматоїдний артрит 23. порушення постави	
ПРН14	Аналізувати та оцінювати державну, соціальну та медичну інформацію з використанням стандартних підходів та комп'ютерних інформаційних технологій.	-	ЗН5, ЗН6, ЗН9, ЗН10, В10, ПН9

Схема організації освітнього компонента		
Лекційний блок		
№ з/п	Тема лекції	Кількість годин
5 семестр		
1	Хронічні обструктивні захворювання легень. Бронхіальна астма.	2
2	Пневмонії.	2
3	За захворювання стравоходу та шлунку. Стоматологічні аспекти.	2
4	Артеріальна гіпертензія.	2
5	Хронічна хвороба нирок. Хронічна ниркова недостатність.	2
Практичні / семінарські		
№ з/п	Тема заняття	Кількість годин
5 семестр		
1	Принципи академічної доброчесності та переваги чесного навчання. Бронхіальна астма. Хронічне обструктивне захворювання легень (ХОЗЛ). Емфізема легень. Визначення. Етіологія. Класифікація. Клінічні прояви. Клінічні прояви, дані лабораторних та інструментальних методів дослідження та особливості тактики лікаря. Загострення та ускладнення бронхіальної астми. Астматичний статус. Невідкладна допомога	4
2	Пневмонії. Легенева недостатність. Плевральний синдром. Визначення. Етіологічні фактори. Класифікація. Клінічні прояви, дані лабораторних та інструментальних методів дослідження. Ускладнення. Тактика лікаря. Невідкладна допомога.	4
3	Гіпертонічна хвороба. Симптоматичні артеріальні гіпертензії. Класифікація. Клінічні прояви та дані додаткових методів дослідження. Ураження органів-мішеней. Диференційний діагноз. Стратифікація ризику. Ускладнення. Лікування залежно від стадії та ступеня артеріальної гіпертензії та від типу симптоматичної артеріальної гіпертензії. Особливості клініки, діагностики та невідкладна допомога ускладнених та неускладнених гіпертензивних кризів. Вторинні артеріальні гіпертензії. Особливості клініки, діагностики ниркових (реноваскулярних, ренопаренхіматозних) та ендокринних (синдром і хвороба Іценко-Кушинга, феохромоцитом, синдром Кона, дифузний токсичний зоб) артеріальних гіпертензій. Особливості клініки, діагностики гемодинамічних артеріальних гіпертензій.	4
4	Атеросклероз. ІХС. Раптова зупинка кровообігу. Фактори ризику атеросклерозу, дестабілізація атеросклеротичної бляшки. Хронічний коронарний синдром. Фактори ризику. Діагностика. Диференційний діагноз. Ускладнення. Лікувальна тактика при різних варіантах перебігу. Первинна і вторинна профілактика. Прогноз та працездатність. Принципи серцево-легеневої реанімації.	4
5	Гострий коронарний синдром. Гострий інфаркт міокарду Визначення. Етіологія. Класифікація. Особливості клінічного	4

	перебігу і діагностики гострого інфаркту міокарда. Ускладнення. Лікувальна тактика, сучасні аспекти.	
		Проміжний залік
6 семестр		
1	Гостра серцева недостатність (ліво- та правошлуночкова) та гостра судинна недостатність. Хронічна серцева недостатність. Клінічні прояви та їх особливості залежно від варіанту (систолічний, діастолічний), стадії та функціонального класу. Сучасні підходи до лікування хронічної серцевої недостатності. Первинна та вторинна профілактика. Прогноз та працездатність. Невідкладна допомога при гострій серцевій недостатності (лівих та правих відділів серця).	4
2	Ревматична хвороба. Інфекційний ендокардит. Набуті вади серця: мітральні вади, аортальні вади. Визначення. Етіологія, патогенез. Діагностичні критерії. Значення лабораторних методів і ехокардіографічного дослідження в діагностиці. Диференційний діагноз. Ускладнення (серцева недостатність, емболії, абсцеси). Лікування. Стоматологічні аспекти. Показання до хірургічного лікування.	4
3	Дифузні захворювання сполучної тканини. Системні васкуліти. Визначення. Етіологічні фактори та патогенез. Класифікація. Клінічні прояви залежно від ураження органів та систем, активності хвороби. Значення лабораторних, у тому числі імунологічних, методів дослідження. Діагностичні критерії. Диференційний діагноз. Ускладнення. Принципи лікування. Профілактика. Прогноз та працездатність. Стоматологічні аспекти.	4
4	Гастрити. Пептична виразка шлунка та 12-палої кишки. Хвороби кишечника (хронічні ентерити, коліти, неспецифічний виразковий коліт). Етіологія і патогенез. Критерії діагностики. Діагностика. Лікування. Невідкладна допомога при ускладненнях. Стоматологічні аспекти.	4
5	Хронічні панкреатити. Хронічні холецистити. Жовчнокам'яна хвороба. Хронічні гепатити. Цирози печінки. Етіологія. Патогенез. Клініка. Діагностика. Лікування. Невідкладна допомога при ускладненнях. Стоматологічні аспекти.	4
	7 семестр	Проміжний залік
1	Основи нефрології у практиці лікаря-стоматолога. Хронічна хвороба нирок. Хронічна ниркова недостатність. Поняття про хронічну хворобу нирок. Пієлонефрити. Гострий та хронічний гломерулонефрит. Етіологія. Класифікація. Клінічні прояви, дані лабораторних та інструментальних методів дослідження та особливості тактики лікаря. Роль стоматолога у профілактиці. Нефротичний синдром. Хронічна ниркова недостатність. Клініка, діагностика, сучасні підходи до діагностики та лікування.	5
2	Анемії. Лейкемії. Геморагічні діатези. Основні гематологічні захворювання в практиці лікаря-стоматолога. Етіологія. Патогенез. Класифікація. Клінічні прояви, дані лабораторних та інструментальних методів дослідження в діагностиці основних нозологій в гематології. Профілактика, сучасні підходи до лікування	5
		Залік
Самостійна робота (СР)		
№ п/п	Вид СР	Рекомендований розподіл відсотків

		кількості годин, відведених на СР
1	Підготовка до аудиторних занять (опрацювання теоретичного матеріалу, робота з навчальною літературою, методичними рекомендаціями, робочими зошитами тощо)	40%
2	Тестування на платформі PrExam	10%
3	Підготовка до підсумкового контролю	20%
4	Опрацювання тем освітнього компонента, які передбачені для самостійного вивчення.	30%
Теми освітнього компонента для самостійного вивчення		
№ п/п	Тема	
1	Пароксизмальні тахікардії та фібриляція шлуночків..	
2.	Симптоматичні прояви на слизовій оболонці порожнини рота захворювань суглобів. Ревматоїдний артрит. Синдром Шегрена.	
3.	Скроневий васкуліт (хвороба Хортон)	
4.	Функціональні захворювання біліарного тракту.	
5	Гостра ниркова недостатність.	
6	Лімфома Ходжкіна, неходжкінські лімфоми та інші лімфаденопатії.	

Використання платформи PrExam при вивченні освітнього компонента					
Умови допуску до підсумкового контролю		На кожному практичному занятті здобувач освіти зобов'язаний пройти тестування на освітній платформі PrExam за відповідною темою заняття. Критерій «склав» для тесту за відповідною темою складає 85% правильних відповідей. До підсумкового контролю допускається здобувач освіти який не має пропущених та невідпрацьованих занять та у якого середнє арифметичне оцінок складає не менше, ніж 3.0 (допускається наявність не більше 10% негативних оцінок («2») від загальної кількості занять).			
Вимоги до роботи на платформі PrExam		Здобувач освіти має бути зареєстрованим користувачем платформи PrExam https://prexam.kmu.edu.ua/ . Платформа використовується для тестування здобувачів освіти з тем освітнього компонента, проведення екзаменаційного тестування			
Підготовка до першого та другого етапів ЄДКІ: Крок 1; іспит з англійської мови професійного спрямування; Крок 2.		Не передбачено			
Підготовка до другого етапу ЄДКІ: об'єктивний структурований практичний (клінічний) іспиту (ОСП(К)І)		Не передбачено			
Система оцінювання					
Оцінювання поточної успішності здобувача освіти здійснюється на кожному занятті шляхом виставлення до журналу академічної успішності оцінки за 4 бальною шкалою (5,4,3,2). Оцінка за практичне заняття складається з наступних компонентів: - тестовий контроль на платформі PrExam: 0 або 1 балів, де «склав» - 1 бал, «не склав» – 0 балів; - теоретична частина: 0, 1, 2 балів; - практична частина: 0, 1, 2 балів.					
Рекомендований регламент проведення та критерії оцінювання поточної успішності					
Теоретична частина		Практична частина (виконання практичних навичок, маніпуляцій, вирішення ситуаційних задач, робота з робочим зошитом тощо)		Тестовий контроль на платформі PrExam	
Бал	Дескриптор	Бал	Дескриптор	Бал	Дескриптор
2	Здобувач освіти вільно володіє навчальним матеріалом і термінологією. Правильно та змістовно висловлює свої думки, дає вичерпні точні відповіді на поставлені запитання	2	Безпомилково виконує практичні навички, маніпуляції, розв'язує поставлені задачі.	1	Тестові завдання складені на 85-100%
1	Здобувач освіти має ґрунтовні знання, вміє застосовувати їх на практиці, але допускає неточності, окремі помилки у формулюванні відповідей. Не може	1	Під час виконання практичних навичок, маніпуляцій, розв'язування поставлених задач допускає помилки.		

	викласти думку, але на запитання з підказками відповідає правильно.				Тестові завдання складені менше ніж на 85%
0	Здобувач освіти має прогалини в знаннях з теми. Замість чіткого змістовного визначення пояснює матеріал на побутовому рівні. Не наводить приклади.	0	Під час виконання практичних навичок, маніпуляцій, розв'язування поставлених задач допускає значні та критичні помилки.	0	

Форма контролю «Проміжний залік»:

Якщо освітній компонент вивчається протягом декількох семестрів, то всі семестри, окрім останнього завершується формою контролю – «Проміжний залік» (вивчення освітнього компонента продовжитися в наступних семестрах), тоді підраховується середнє арифметичне з оцінок за кожне заняття, і конвертується у 200-бальну шкалу, після чого результат фіксується в журналі академічної успішності. У відомості обліку успішності проставляється запис: «зараховано» (або «не зараховано») та набрані здобувачем освіти бали за 200-бальною шкалою. «Зараховано» виставляється здобувачу освіти, який не має пропущених та невідпрацьованих занять та у якого середнє арифметичне оцінок за поточну успішність не менше, ніж 3.0 (допускається наявність не більше 10% негативних оцінок («2»)) від загальної кількості занять), що відповідає 120 балам згідно 200-бальної шкали. Такий самий запис робиться і в індивідуальному навчальному плані здобувача освіти з обов'язковим внесенням кількості годин, кредитів та оцінкою за освітній компонент. В індивідуальний навчальний план та відомість викладач вносить оцінку у день складання проміжного заліку. «Не зараховано» виставляється здобувачу освіти, який має невідпрацьовані пропущені заняття та/або середнє арифметичне всіх оцінок за кожне заняття менше ніж 3,0. Такий самий запис робиться і в індивідуальному навчальному плані здобувача освіти з обов'язковим внесенням кількості годин (кредитів), набраних балів.

Оцінюванн я	Складові	Середнє арифметичне з оцінок за кожне заняття	Конвертація у 200- бальну шкалу*	Зараховано/Не зараховано
Поточна успішність	Аудиторні заняття (лабораторні, семінарські, практичні заняття, самостійна робота)	5,0	200	Зараховано
		4.0-4.99	160-199	Зараховано
		3.0-3.99	120-159	Зараховано
		0-2.99	0-119	Не зараховано

*відповідно до таблиці «Шкала перерахунку оцінок за поточну успішність за чотирибальною системою у 200-бальну систему оцінювання для освітніх компонентів, що закінчуються проміжним заліком/заліком»

Форма контролю «Залік» (освітній компонент вивчається протягом декількох семестрів семестру):

Якщо освітній компонент вивчається протягом декількох семестрів і завершується формою контролю – «залік», тоді підраховується середнє арифметичне з оцінок за кожний проміжний залік попередніх семестрів та останнього семестру і конвертується у 200-бальну шкалу та в оцінку ECTS, в яких вивчається освітній компонент, після чого результат фіксується в журналі академічної успішності. У відомості обліку успішності (останній семестр вивчення освітнього компонента) проставляються набрані здобувачем освіти бали за 200-бальною системою оцінювання та оцінка в системі ECTS, загальна кількість годин за освітній компонент (всі семестри вивчення) та семестри в яких вивчався освітній компонент. Оцінка А, В, С, D, Е виставляється здобувачу освіти, який не має пропущених та невідпрацьованих занять та у якого середнє арифметичне оцінок за поточну успішність не менше, ніж 3.0 (допускається наявність не більше 10% негативних оцінок («2»)) від загальної кількості занять), що відповідає 120 балам згідно 200-бальної шкали. Такий самий запис робиться і в індивідуальному навчальному плані здобувача освіти з обов'язковим внесенням кількості годин, кредитів та оцінкою за освітній компонент за шкалою ECTS. В відомість викладач вносить оцінку у день складання заліку.

Fx* - виставляється здобувачу освіти якщо:

- кількість «нб» (з неповажної причини) або «2» НЕ перевищує 50% від загальної кількості оцінок за поточну успішність;
- Якщо здобувач освіти не склав іспит (отримав менше 50 балів).

F** - виставляється здобувачу освіти якщо:

- кількість «нб» (з неповажної причини) або «2» - 50% та більше від загальної кількості оцінок за поточну успішність;
- якщо здобувач освіти тричі не склав підсумковий контроль.

Такий самий запис робиться і в індивідуальному навчальному плані здобувача освіти з обов'язковим внесенням кількості годин (кредитів), набраних балів.

Оцінюванн я	Складові	Середнє арифметичне з оцінок за кожне заняття всіх семестрів	Конвертація у 200- бальну шкалу	Оцінка ECTS з освітнього компонента
Поточна успішність	Аудиторні заняття (лабораторні, семінарські, практичні заняття, самостійна робота)	5	200	А (зараховано)
		4.0-4.99	160-199	В, С (зараховано)
		3.0-3.99	120-159	D, E (зараховано)
		0-2.99	0-119	Fx, F (не зараховано)

*відповідно до таблиці «Шкала перерахунку оцінок за поточну успішність за чотирибальною системою у 200-бальну систему оцінювання для освітніх компонентів, що закінчуються проміжним заліком/заліком»

Оцінювання індивідуальної роботи здобувача вищої освіти.

Бали за індивідуальну роботу (завдання) зараховуються здобувачу освіти лише за умови успішного виконання, захисту, оприлюднення та документального підтвердження виконаної роботи. Кількість балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх обсягу та значимості, але становить не більше 12 балів (Визначено Положенням про організацію освітнього процесу), які додаються до підсумкової оцінки з

освітнього компонента за рішенням завідувача кафедри. При цьому, максимальна сума балів, яку може отримати здобувач освіти за освітній компонент, не перевищує 200 балів. Індивідуальні бали за різні види діяльності не додаються і не сумуються.

Система оцінювання / Grading system			
Бали за шкалою Університету / University grading scale	Оцінка ECTS / ECTS grade	Дескриптор / Descriptor	Зарахування кредитів / Awarding of credits
180 - 200	A	Відмінно / Excellent	Зараховано / Passed
170 - 179	B	Дуже добре / Very Good	
160 - 169	C	Добре / Good	
141 - 159	D	Задовільно / Satisfactory	
120 - 140	E	Достатньо / Sufficiently	
100 - 119	Fx	Незадовільно - з можливістю повторного складання підсумкового контролю / Unsatisfactory with possible re-passing of final assessment	Не зараховано / Failed
1 - 99	F	Незадовільно - з обов'язковим повторним вивченням дисципліни / Unsatisfactory with the mandatory repeated study of discipline	

Інформаційні ресурси	
Основна література	Мостовий Ю. М. та ін. <i>Сучасні класифікації та стандарти лікування захворювань внутрішніх органів. Невідкладні стани в терапії. Аналізи.</i> – 29-те вид., доп. і перероб. – Вінниця: видавець Костюшин В.В., 2023. – 799 с. Глушко Л.В., Федоров С.В., Скрипник І.М. (ред.) <i>Внутрішні хвороби: у 2 частинах.</i> – Частина 1 та Частина 2: Національний підручник для лікарів-інтернів і студентів медичних ЗВО. – 2-ге вид., 2022. – Кн. 1: 680 с.; Кн. 2: 584 с. Железнякова Н.М., Гонцій О.В., Візір М.О. та ін. <i>Навчально-методичний посібник для підготовки здобувачів вищої медичної освіти до ОСП(К)І з дисципліни “Внутрішня медицина”.</i> – Харків: ХНМУ, 2025. – 148 с
Допоміжна література	Медицина за Девідсоном: принципи і практика (у 3 томах). – Вид. Oxford University Press / ін. міжнародні видання; Oxford Handbook of Clinical Medicine. – 11-е вид., Oxford University Press, 2024 Loscalzo J., Fauci A.S., Kasper D.L., Hauser S.L., Longo D.L. (eds.) <i>Harrison's Principles of Internal Medicine.</i> – 22-е видання. McGraw-Hill Professional, 2025. Медицина невідкладних станів: Спеціалізований рецензований науково-практичний журнал http://ionh.com.ua/pages/1/emergency_medicine.html#gsc.tab=0
Перелік питань до підсумкового контролю (теоретична та практична складова)	https://sites.google.com/kmu.edu.ua/internal-and-occupational?usp=sharing
Корисні посилання	1. Освітній модуль для підготовки здобувачів до складання ЄДКІ та Крок 3 ДНП «Центр тестування» https://test.testcentr.org.ua/ 2. Державний експертний центр МОЗ України. Галузеві стандарти та клінічні настанови https://www.dec.gov.ua/cat_mtd/galuzevi-standarti-ta-klinični-nastanovi/ 3. DataIsland - інноваційний інструмент аналізу різних текстових (навчально-методичних, наукових) даних за допомогою штучного інтелекту на онлайн платформі: https://ua.dataisland.academy/invite-login?code=5a43c3d3759d41caa54eb756b2da2470

	• Cochrane Library: www.cochranelibrary.com • Cochrane (Cochrane Collaboration): www.cochrane.org Нові клінічні протоколи Фінського медичного товариства DUODECIM, схвалені МОЗ України: https://guidelines.moz.gov.ua/documents Чинні клінічні настанови (КН), медичні стандарти та уніфіковані клінічні протоколи (УКП) медичної допомоги (МД): Артеріальна гіпертензія. КН, заснована на доказах (2017) https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/kn_artergipert.pdf Артеріальна гіпертензія. УКП первинної, екстреної та вторинної (спеціалізованої) МД (2012) https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/384_2012ykpmd_ag.pdf Гострий коронарний синдром (ГКС) без стійкої елевачії сегмента ST. КН, заснована на доказах (2021) https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2021/09/2021_1957_-kn_gksbezelev.pdf ГКС без елевачії сегмента ST. УКП екстреної, первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) МД та кардіореабілітації (2021) https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2021/09/2021_1957_ykpmd_gksbezelev.pdf ГКС з елевачією сегмента ST. КН, заснована на доказах (2021) https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2021/09/2021_1936_-kn_stemi.pdf ГКС з елевачією сегмента ST. УКП екстреної, первинної, вторинної (спеціалізованої), третинної (високоспеціалізованої) МД та кардіореабілітації (2021) https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2021/09/2021_1936_ykpmd_gkszelev.pdf Екстрена медична допомога: догоспітальний етап. Новий клінічний протокол (2019) https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2020/07/2019_1269_nkp_ekstren_ditdor.pdf Стабільна ішемічна хвороба серця. КН, заснована на доказах (2021) https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2021/12/2021_10_26_kn_stabilna-ihs.pdf Стабільна ішемічна хвороба серця. УКП первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) МД (2021) https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2021/12/2021_2857_ykpmd_stabihs.pdf Тромбоемболія легеневої артерії. КН, заснована на доказах (2016) https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/akn_tla.pdf Фібриляція передсердь. УКП первинної, вторинної (спеціалізованої) та третинної (високоспеціалізованої) МД (2016) https://www.dec.gov.ua/wp-content/uploads/2019/11/2016_597_ykpmd_fibrpreds.pdf Абдомінальний біль: https://www.youtube.com/watch?v=rm8TnbVh9pI&authuser=0 Гостра печінкова недостатність: https://www.youtube.com/watch?v=WtxI2nHgZlY&authuser=0 Набряк легень: https://www.youtube.com/watch?v=oRDOUv6dEpE&authuser=0 Раптова смерть: https://www.youtube.com/watch?v=JefqpUp2nml&authuser=0 Реактивні артрити: https://www.youtube.com/watch?v=snjGL2x6Eus&authuser=0
Методичні рекомендації для підготовки до занять	https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1u_e3k9W79mpkGBLuqVzhly-N3n4PXHjc
Конспекти (презентації) лекцій	https://drive.google.com/drive/u/0/folders/1Y4PJhy2HrRGX4cZyjo11FDm7spupFKLp
Спілки та об'єднання за профілем (стейкхолдери)	• ВГО Всеукраїнська асоціація кардіологів України: https://cardiohub.org.ua/ • Асоціація фтизіатрів і пульмонологів України: http://www.ifp.kiev.ua/APhP/ • ВГО Всеукраїнська асоціація ревматологів України: https://rheumahub.org.ua/ • ГО “Українська гастроентерологічна асоціація”: https://ukrgastro.com.ua/ • European Federation of Internal Medicine (EFIM): https://www.efim.org/ • American College of Physicians (ACP): https://www.acponline.org/ • US National Institute of Health (NIH): https://www.nih.gov/ • European Society of Cardiology (ESC): https://www.escardio.org/ • American College of Cardiology (ACC): https://www.acc.org

	• American Heart Association (AHA): https://www.heart.org • American College of Rheumatology (ACR): https://rheumatology.org/ • European Alliance of Associations for Rheumatology (EULAR): https://www.eular.org/ • European Association for the Study of the Liver (EASL): https://easl.eu/easl/ • European Respiratory Society: https://www.ersnet.org/ • European Association for Gastroenterology, Endoscopy and Nutrition: https://eagen.org/
Міжнародні ресурси (стейкхолдери)	European Curriculum of Internal Medicine - European Board of Internal Medicine: https://www.ebim-online.org/european-curriculum-of-internal-medicine/ European curriculum of internal medicine: European board of internal medicine: https://www.efim.org/system/files/downloads/efim_eu_curriculum_1.pdf
Зворотний зв'язок	Солейко Олена Віталіївна, професор кафедри, д. мед. н., професор, o.solyeyko@kmu.edu.ua Герман Наталія Анатоліївна, завуч кафедри, асистент, n.herman@kmu.edu.ua

Силабус обговорено та затверджено на засіданні кафедри
від «28» серпня 2025 р. (протокол №1)